

Posudek oponenta doktorské práce

Mgr. et Mgr. Kornélia Kolářová Takácsová, Th.D. Severní portál kostela sv. Prokopa v Třebíči ve středoevropském kontextu se zvláštním zřetelem ke kostelům v Uhrách

Předložená doktorská práce je věnována významné památce tzv. přechodného stylu – severnímu portálu klášterního kostela sv. Prokopa v Třebíči, a to v kontextu vývoje v Evropě a se zvláštním důrazem na památky té doby v Uhrách, . Práce je přehledně strukturována. Úvodní kapitoly pojednávají o pramenech a literatuře, která po kostele a portálu pojednává. Kornélie Kolářová Takácsová uvedla vše podstatné. Další kapitola zacílená na dějiny trebičského kláštera má kompilativní charakter. Ten mají i kapitoly věnované jednotlivým památkám, které autorka práce shromáždila jako komparativní materiál. Za odborně přínosné považuji právě zde uvedené komparace z prostředí uherského království. V kapitole šíření normanského ornamentu ve střední Evropě autorka práce K. Takácsová zdůrazňuje, že tato kapitola práce je přímým východiskem pro samotný závěr její práce. Sleduje v ní původ a šíření tzv. normanského ornamentu. Správně akcentuje význam tzv. Obří brány svatoštěpánského dómu ve Vídni a fragmentů tzv. Královské kaple v Ostřihomi. Možná , že mohla více zdůraznit vliv ornamentiky Zlaté brány v saském Freibergu. Za odborně nejprínosnější považuji syntetizující kapitolu Evropské souvislosti trebičského portálu pohledem českých badatelů. Zde si autorka práce všímá především názorů Václava Mencla a Jiřího Kuthana, s jejichž závěry se převážně ztotožňuje.

Poznámky:

s. 11 – Třebíčský archiv- kde je uložen?, signatury?

s. 12 – správně monasterii. K tomu magisterská práce Michala Šimo: Dějiny Třebíče ve světle Střelkovy kronik. Brno 2011

- u Pešiny z Čechorodu chybí odkaz na příslušnou str.

s. 18 – Erich Bachmann ne Bauchmann

s. 21 – sjednotit zasvěcení baziliky sv. Emerammu (Jimrammu)

s. 105 – bažiny nemohou tát!

s. 108 – Spíše než Anežka česká tak mohl spíše učinit její bratr Václav I.

K. Takácsová spolehlivě prokázala, že stavba třebíčského kostela vznikala v letech 1220-1225 a dokončena byla za opata Arnolda II. (nejpozději od roku 1255). Souhlasit lze i s její tezí, že tzv. normanský ornament se uplatnil v Čechách méně než v Rakousku, v Německu a v Uhrách. Teologický koncept výzdoby portálu byl velkou pravděpodobností dílem některého z mnichů. Autorka práce prokázala velmi dobrou znalost literatury domácí i zahraničí i schopnost uměleckohistorické analýzy. Trochu více se mohla věnovat ikonografii portálu.

Předloženou doktorskou práci vřele doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 4.9. 2021

Prof. PhDr., Ing. Jan Royt, PhD., DSc.